

יוחנן ע"י כולל עיני הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קנ"ד ע"א

אליבא דרב הונא דס"ל שצריך להביא ראיה בעדים, מי הוא זה שצריך להביא?

המקבל מתנה	השכיב מרע	
אינם צריכים	צריך ¹	לר' מאיר
צריכים ²	אינו צריך	לרבנן

אליבא דרב חסדא איזו ראיה צריך להביא, ומי צריך להביא?

המקבל מתנה	השכיב מרע	
אינם צריכים ⁴	צריך עדים ³	לר' מאיר
צריכים לקיים את השטר ⁵	אינו צריך	לרבנן

בבא בתרא דף קנ"ד סע"א רע"ב

מעשה באחד שמכר בנכסי אבו ומת, וערערו המשפחה שקטן היה, ובקשו לבדוקו, –

מי ביקש לבדוק את הנפטר?	מי הוי מוחזק בנכסים?	
הלקוחות	היורשים	לר' יוחנן ⁶
היורשים	הלקוחות	לריש לקיש

¹ דס"ל כר' נתן שאזלינן בתר השתא, וכיון שעכשיו הוא בריא לפנינו עליו הראיה.

² ס"ל כר' יעקב שאזלינן בתר המוחזק, ולכך על המקבלים להביא ראיה.

³ דהיינו שהשכיב מרע צריך להביא עדים שהיה שכיב מרע בשעת מתנה כיון שהוא בריא לפנינו ועליו הראיה.

⁴ דכיון שהודה שכתב את השטר הרי קיימו, לכך אזלינן בתר השטר, ותו לא נאמן (בלא עדים) לומר שהיה שכיב מרע.

⁵ אולם לא צריכים להביא ראיה שהיה בריא. והנה בזה חולק רב חסדא על רב הונא שהעמיד לדברי חכמים כר' יעקב, וס"ל לרב חסדא שלכו"ע אזלינן בתר השתא, וכיון שעכשיו הוא בריא, אמרינן שכך היה גם מקודם, ולא יכול לחזור בו ממתנתו. אולם צריכים המקבלים לקיים את השטר, דס"ל דהודאת נותן לא מהני מידי – "דהפה שאסר הוא הפה שהתיר" – דהיינו הוא עצמו שמודה במה שכתב את השטר אומר לנו שהיה שכיב מרע.

⁶ פירוש, דכיון שסבר ר' יוחנן שרבנן שאמרו במשנה שצריך להביא ראיה בעדים, והיינו שהמקבלי מתנה הם המוציאים מיד המוחזק, וכן הלקוחות הם המוציאים מיד היורשים המוחזקים, והמוציא מחבירו עליו הראיה, ועליהם להביא עדים, וכיון שלא מצאו הלקוחות עדים ציוה ר"ע להחזיק הנכסים ביד היורשים, ולכך בקשו הלקוחות לבדוק את הנפטר כדי להוכיח שהיה גדול. וזה שהקשה ר' יוחנן לר"ל שלשיטתו שרבנן רק מצריכים קיום לשטר ולא ראיה, א"כ מדוע שלא קיימו הלקוחות את השטר וירדו לנכסים.

יוחנן ע"י כולל עיני הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קנ"ד ע"ב

המודה בשטר שכתבו האם צריך לקיימו לשיטת ר' יוחנן?

למסקנא	להו"א	
לא צריך ⁸	כשהוא מערער: לא צריך ⁷ כשהעדים מערערים: צריך ⁷	לרבנן
צריך	לא צריך ⁹	לר' מאיר

⁷ ר' יוחנן אמר לר"ל, שאני אומר מודה בשטר שכתבו אינו צריך לקיימו, והיינו שאם יטען הלווה על השטר, שאף אמנם שהוא כתבו, מ"מ שטר פסים הוא או שטר אמנה הוא, לא יהיה נאמן. והקשו לו ר"ל הרי להדיא נחלקו בזה רבנן ור' מאיר, ורבנן הצריכו לקיים. ותי' לו ר' יוחנן שכל מה שהצריכו לקיימו הוא רק אם העדים של השטר הזה בעצמו באו ואמרו שהם פסולי עדות וכדומה, אבל לא כשהוא אומר כן שהוא לא נאמן עם הודה שכתבו.

⁸ הסיקה הגמ' שמודה ר' יוחנן שנחלקו ר"מ וחכמים בזה, רק להיפך, ולפיכך מה שאמר ר' יוחנן שלדברי הכל אין צריך לקיימו, הוא משום שחכמים ס"ל כן, ולכך יכל לנקוט בלשון זו: לדברי הכל לא צריך לקיימו.

⁹ ר' מאיר לא מחלק בין הוא מערער או עדים מערערים, דכיון שיש כאן שטר והוא מודה שכתבו, לא צריך לקיום אחר, ולא נאמנים העדים לפסול עצמן, לזו ההו"א.